

Feltregistrering i Nordland 2012

fra grunnstype til landskapskarakter
og verdi

MWM 22.05.2012

Oppgaven

1. Avgrense enhetlige landskapsområder i hele Nordland fylke (terrestriske deler) på en skala 1:50 000
2. Gi en begrunnet (unik) karakter til hvert enkelt landskapsområde
3. Gi en begrunnet verdi til hvert enkelt landskapsområde

NiN -en del av oppgaveløsningen

- Prosjektgruppa for landskapskartleggingen i Nordland ønsker å benytte resultatene fra metodeutviklingsarbeidet i Faggruppa 2011-12 (NiN v2.0).
- Grunntypeavgrensningene fra NiN brukes som viktigste kriterium for avgrensningen av landskapsområdene i Nordland.
- Grunntypedefinisjonen fra NiN brukes som vesentlig ledd i karakterbeskrivelsen.
- Grunntypefordelingen regionalt (og gjerne etter hvert – nasjonalt) brukes som data til både karakterbeskrivelsen og verdisettingen.

Landskapskarakteren

Prosjektgruppa mener at landskapskarakteren for et landskapsområde bør være beskrevet ved:

- Typedefinisjonen for den grunntypen som landskapsområdet tilhører (dette får vi automatisk satt fra NiN).
- En enkel karakteristikk av grunntypens utbredelse/fordeling basert på arealoppgaver som grunnlag for å kategorisere landskapsområdet som type innenfor skalaen sjelden - typisk.
- En strengt avgrenset beskrivelse av utvalgte (listeførte) stedlige kvaliteter (fra felt) som fremhever landskapsområdet.
- Feltkartleggers sluttvurdering av landskapsområdets egenskap som representant for grunntypen.

Feltskjema (på iPad)

Bare tydelige egenskaper av betydning for landskapskarakteren skal registreres inn i skjemaet. Samtlige variabler med valg står med verdien "0" hvis de ikke brukes og dermed ikke er av betydning for landskapskarakteren.

Rødt – tekst hentes direkte fra datamaterialet i NiN

Grønt - verdi som gis av en analyse av datamaterialet i NiN

Blått- alternativer som avkrysses i felt (ev. fjernanalyse)

Oransje - tekst fylles ut i felt

Feltskjema fortsetter

1. ID-nummer og grunntypedefinisjonen er gitt av NiN. for eksempel:
"innsjø- og myrpreget, moderat utbygd og middels sterkt jordbrukspreget åpent dallandskap"
2. Landskapstypens arealfordeling er tilsvarende gitt av NiN. Foreløpig har vi bare data for Nordland, som kan brukes til karakteristikk av regional sjeldenhet/typiskhet, for eksempel: *"regionalt sjeldent forekommende"*
3. **Feltregistrering**
Kartlegger: Her er det 6 valg *"0/Navn1/Navn2/Navn3/Navn4/Navn5"* (Disse er Lars Andre Uttakleiv, Nina Rieck, Hanne Lykkja, Morten Clemetsen og Morten Melby)
Befaringstidspunkt: 2 valg *"0/Tidsangivelse"* (ferdig utviklet tast for funksjonen)

Feltskjema fortsetter

4. Romlig –visuelle forhold

Romlig avgrensning: "Tydelig/0/Utydelig"

Visuelt uttrykk: "Komplekst/0/Ensartet"

Dominerende skala: "0/Stor/Middels/Liten"

5. Endrings- og vedlikeholdsprosesser

Aktive naturprosesser: "0/Skred/Avsmelting/Erosjon/Sedimentasjon"

Jordbrukshevd: "Aktivt brukt/0/I gjengroing"

Til-/fraflytting: "Tilflytting/0/Fraflytting"

Næringsutvikling: "Positiv/0/Negativ"

6. Sammenhenger og brudd

Ressurstilknyttet virksomhet/bruk: "0/Nært samsvar/Dårlig samsvar"

- Ved "nært samsvar", innenfor følgende:

"Jordbruk/Skogbruk/Havbruk/Reindrift/Reiseliv/Industri"

Kontinuitet i bruksformer: "Lang ubrutt/0/Med dominerende brudd"

Byggeskikk: "0/Tradisjonell/Sammensatt/Nyere(moderne)"

Feltskjema fortsetter

7. Spesielle elementer/objekter

Kulturskapte nøkkelelementer: "0/Steds- og egenskapsbeskrivelse(tekst)"

Naturgitte nøkkelelementer: "0/Steds- og egenskapsbeskrivelse(tekst)"

Kulturskapte landemerker: "0/Steds- og egenskapsbeskrivelse(tekst)"

Naturgitte landemerker: "0/Steds- og egenskapsbeskrivelse(tekst)"

8. Viktige karakterdannende egenskaper ved landskapsområdet (prioritert)

Her er det aktuelt å legge inn registrerte egenskaper ved landskapet som er karaktergivende, men dårlig fanget opp av registreringsskjemaet for øvrig.

Prioritet 1: "0/Egenskapsbeskrivelse (tekst)"

Prioritet 2: "0/Egenskapsbeskrivelse (tekst)"

Prioritet 3: "0/Egenskapsbeskrivelse (tekst)"

9. Landskapsområdets representasjon av landskapstypen

Representativitet: "Tydelig representant/Representant/Svak representant"

Feltskjema fortsetter

10. Foreløpig anslått verdi

Landskapsområdets anslåtte verdi: "0/1/2/3/4/5"

0=Ikke anslått

1=Landskap med få verdier

2=Vanlig forekommende landskap i lokal sammenheng

3=Middels verdi – vanlig forekommende i regional sammenheng, og/eller over gjennomsnittet lokalt

4=Stor verdi – Landskaps med verdi over gjennomsnittet i regional sammenheng

5=Svært stor verdi – landskap av nasjonal betydning.

11. Foto

Alle foto som tas med iPadén adresseres mot polygonet og registreres med tidspunkt, UTM, retning og elevasjon.

Forslag til karakterbeskrivelse

Landskapsområdet tilhører grunntypen ("**innsjø- og myrpreget, moderat utbygd og middels sterkt jordbrukspreget åpent dallandskap**"), og er som type lokalt (**sjeldent forekommende/vanlig forekommende**) og regionalt (**sjeldent forekommende/vanlig forekommende**). Etter befaring er landskapsområdet vurdert til å være en (**tydelig representant/representant/svak representant**) for denne grunntypen.

Landskapsområdet har en (**tydelig/utydelig**) romlig avgrensning, et (**komplekst/ensartet**) visuelt uttrykk hvor den mest dominerende variasjonen oppleves i en (**stor/middels/liten**) skala.

Tydelige, aktive naturprosesser er representert ved (**skred/avsmelting/erosjon/sedimentasjon**). Jordbruksarealene er gjennomgående (**i aktiv bruk/i gjengroing**). For næringsdrift generelt er utviklingen (**positiv/negativ**). Det er registrert en (**tilflytting/fracflytting**) som preger landskapsområdet.

Det er et (**nært samsvar/dårlig samsvar**) mellom ressursgrunnlaget og dagens bruk, særlig innenfor (**jordbruk/skogbruk/havbruk/reindrift/reiseliv/industri**). Kontinuiteten i bruken oppleves (**lang ubrutt/med dominerende brudd**).

Det er registrert (**kulturskapte/naturgitte**) nøkkelelementer innenfor landskapsområdet. Disse er (**steds- og egenskapsbeskrivelse (tekst)**). Markerte landemerker er (**steds- og egenskapsbeskrivelse (tekst)**).

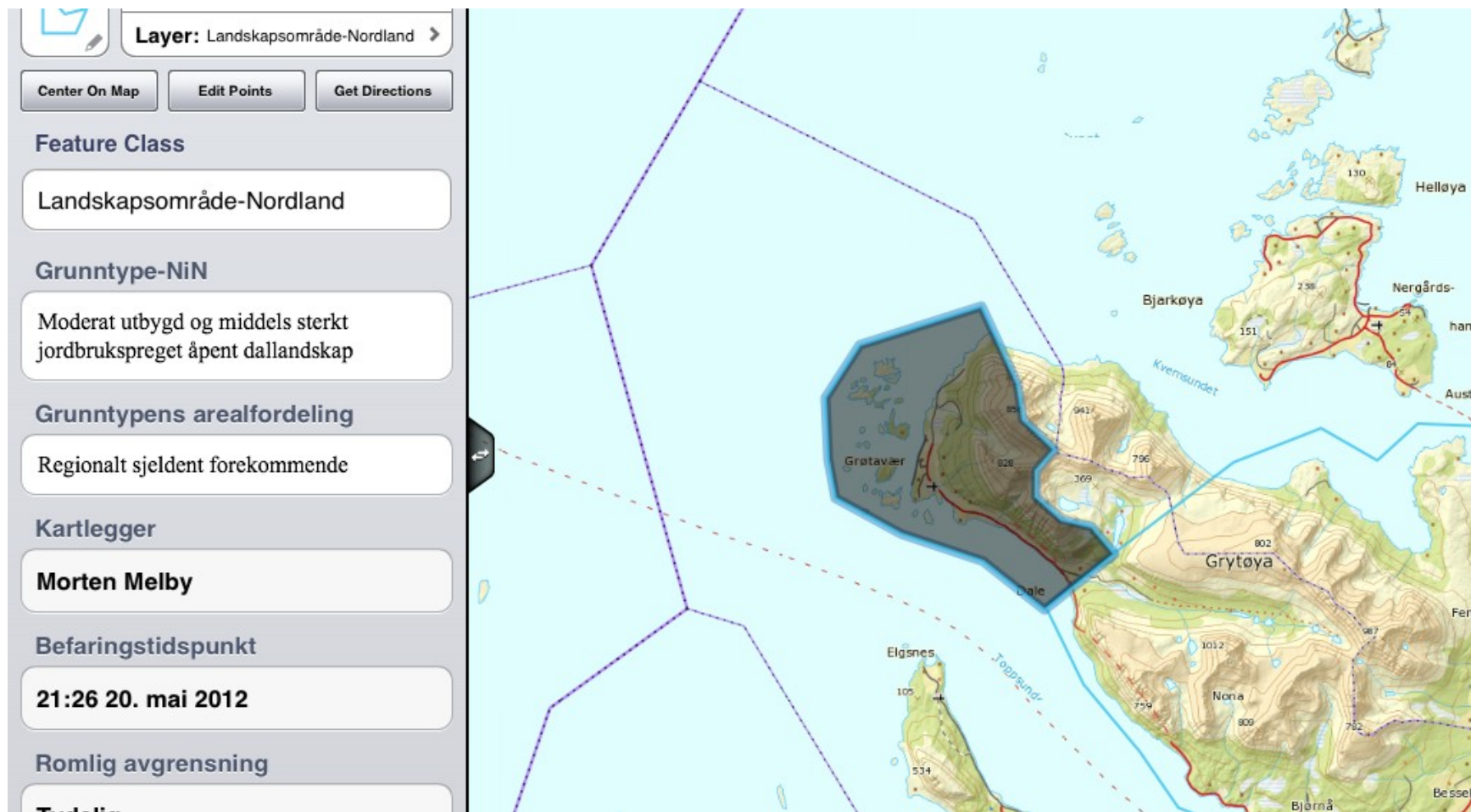
Av andre viktige, karakterdannende egenskaper ved landskapsområdet er følgende i prioritert rekkefølge:

Prioritet 1: **Egenskapsbeskrivelse (tekst)**

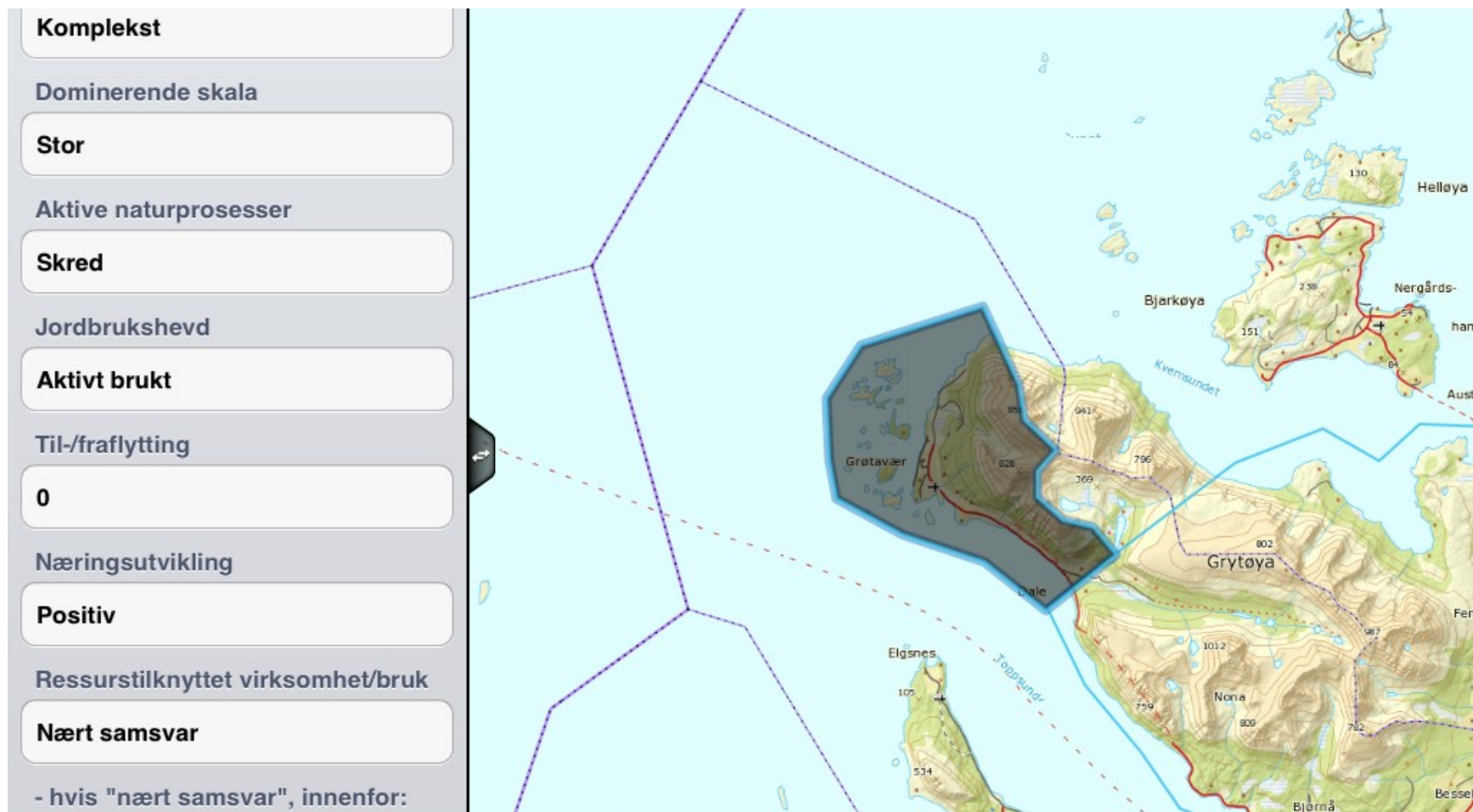
Prioritet 2: **Egenskapsbeskrivelse (tekst)**

Prioritet 3: **Egenskapsbeskrivelse (tekst)**

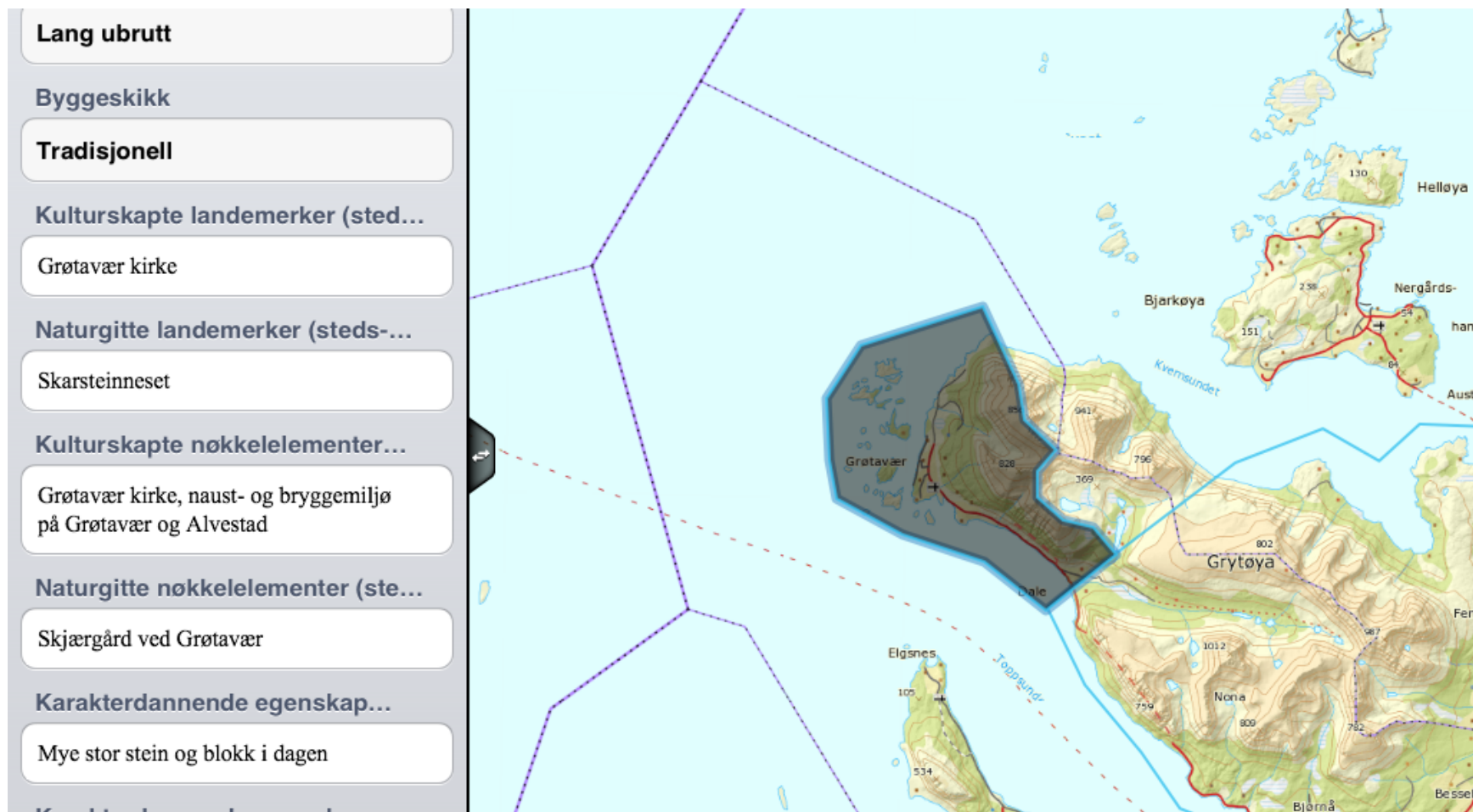
Bruk av iPad i felt – illustrasjon-1.



Bruk av iPad i felt – illustrasjon-2.



Bruk av iPad i felt – illustrasjon-3.



Bruk av iPad i felt – illustrasjon-4.

Skjærgård ved Grøtavær

Karakterdannende egenskap...

Mye stor stein og blokk i dagen

Karakterdannende egenskap...

Karakterdannende egenskap...

Representativitet

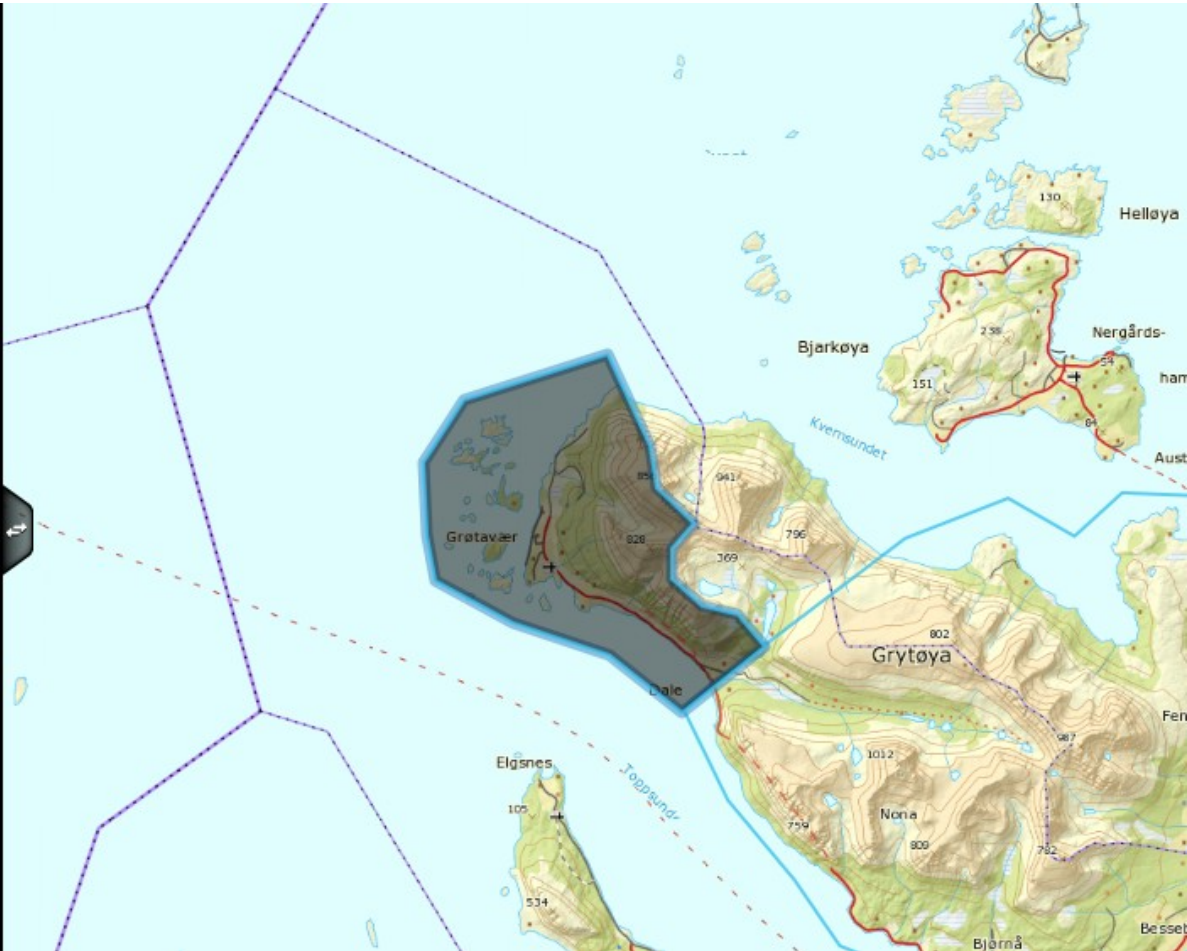
Representant

Landskapsområdets anslåtte verdi

3 = Middels verdi - Vanlig foreko...

Foto





Verdisetting

- Det er trolig at landskapsområdet tilordnes en verdi på grunnlag av opplysninger om grunntypens geografiske arealfordeling, dvs hvor nasjonalt/regionalt sjelden/typisk grunntypen er i henhold til referansesystemet (når vi har det på plass). Dette antakelig i kombinasjon med hvor representativ landskapsområdet er for typedefinisjonen.
- Bør registrerte, karakterdannende egenskaper, som ikke framgår av typedefinisjonen, være bestemmende for verdivurderingen? Hva med romlig-visuelle egenskaper? Dette er vanskelige data å operasjonalisere, men skjønnsmessige vurderinger fra felt er jo uansett med på å angi representativiteten. En utfordring er at både såkalte "pluss"-verdier som "minus"-verdier er karakterdannende.